

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaransenis Thesaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

5. Beneficia constituta ad aliquod munus, conferantur personis idoneis, nec in collatione derogetur oneribus, vel muneribus iam constitutis quoquo modo, sed omni diligentia obseruetur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

num imposita sunt. Sacerdotes in eis, ut par est, adimplendis co-
 tepidiores, & segniores reddantur, quod onera huiusmodi cum
 nulla, aut parva sine utilitate coniuncta statuit, atque decernit
 ut pecunia, ac bona mobilia Ecclesiarum, Capitulis, Collegijs ho-
 spitalibus, Societatibus, congregationibus, monasterijs,
 Conuentibus, ac locis omnibus tam secularibus, quam Regula-
 ribus, atque illorum personis in futurum simpliciter acquiren-
 darum onere perpetuo Missarum celebrandarum ab ipsis, ad quos
 pertinet sub pena interdicti ab ingressu Ecclesie ipso facto incur-
 renda à die realis acquisitionis statim deponi debeant penes
 eadem sacram, vel personam fidei, & facultatibus idoneam ad ef-
 fectum illa, seu illorum pretium quamprimum inuestiendi in bo-
 nis immobilibus fructiferis, cum expressa, & in diuina mentio-
 ne oneris, quod illis annexum reperitur, ac si eadem bona immo-
 bilia auctoritate Apostolica deinceps alienari contigerit, eorundem
 pretium sub eadem pena, ut supra, deponi, ac in alijs bonis
 stabilibus in eadem fructiferis cum eiusdem oneris repetitione at-
 que annexione conuerti debeat.

17. Ad hac sacra Congregatio quibusvis Capitulis, Collegijs, So-
 cietatibus, & Congregationibus, necnon omnibus & singulis
 Ecclesiarum, locorum, tam secularium, quam Regularium su-
 perioribus, vel alijs ad quos pertinet, districte prohibet ne in po-
 sterum onera perpetua suscipiant Missarum celebrandarum, se-
 cularium quidem sine Episcopi, vel eius generalis Vicarij, Regula-
 ris vero sine Generalis, vel Prouincialis consensu, & licentia,
 in scriptis, & gratis concedenda: alioquin secularis si huiusmodi
 prohibitionis transgressor extiterit, ab ingressu Ecclesie interdi-
 ctus sit eo ipso, Regularis vero penam priuationis omnium offi-
 ciorum, qua tunc obtinebit, ac perpetua inhabilitatis ad alia de
 cetero obtinenda, vocisque alius & passiva absque vlla decla-
 ratione incurrat. Eleemosynas vero manuales, & quotidianas
 pro Missis celebrandis ita demum habere accipere possunt, si oneribus
 antea impositis ita satisfecerint, ut noua quoque onera sus-
 cipere valeant, alioquin omnino abstineant ab huiusmodi eleo-
 mosynis etiam sponte oblati in futurum recipiendis, & capsulas
 auferant ab Ecclesia, cum seripione illa: Eleosyna pro Missis,
 vel alia simili, sub eiusdem penis ipso facto incurrendis ne fideles
 hac ratione frustrentur. Episcopus vero, seu eius Vicarius, aut
 Generalis, seu Prouincialis, ubi de licentia pro perpetuis oneribus
 fuerint requisiti, in singulis casibus diligenter inquirent de
 singulis Missarum celebrandarum obligationibus, cuique Eccle-
 sia, monasterio, aut loco pio incumbentibus, ne ante assensum
 huiusmodi, aut licentiam praebeant, quam eis legitime consti-
 terit, illius Sacerdotes tam nouo oneri suscipiendo, quam anti-
 quis iam susceptis satisfacere posse, praecipuamque rationem ha-
 beant ut redditus, qui Ecclesiae, aut locis pijs relinquuntur, om-

nino respondeant oneribus adiunctis secundum morem, eiusque
 ciuitatis, intelligantque si in re tanti momenti desides, aut negli-
 gentes fuerint, in nouissimo die se huius praetermissi muneris ra-
 tionem esse reddituros. Haec tenus sacra Congregatio cum
 amplissima derogatione, & quam ad litteram refert
 Barthol. à S. Fausto in tract. de suffrag. post. quest. 91.

Super quibus eadem S. Congregat. S. N. D. Urbano 18.
 Papa VI I. approbante, aliquot edidit declarationes,
 quas originales & in typographia R. Camerae Apostoli-
 cae impressas vidi de anno 1626. & quoad hanc partem
 declarant etiam stante legato a deo tenui pro reductio-
 ne oneris, ut supra, impositi ab ipsis ad quos pertinet, Se-
 dem Apostolicam esse adendum, quae absque vlla im-
 pensa id statuet, quod magis in Domino conueniens
 esse iudicauerit. Verumtamen si in ipsa beneficij ere-
 ctione expressè cantum fuerit, ut liceat Episcopo iniun-
 ctum onus reducere, ac moderari legem hanc fundatio-
 nis, quam decreta hac de re edita non fultulerunt, esse
 validam, & obseruandam. Deinde declarauit penam
 interdicti, & alias supra in decreto appositae non com-
 prehendere, nisi suscipientes quamuis priuatos Sacer-
 dotes onera perpetua Missarum celebrandarum sine
 licentia Episcopi, vel eius generalis Vicarij, aut Genera-
 lis, vel Prouincialis,

Vnde Beneficiatus si tenetur quotidie celebrare, & 19.
 beneficij redditus non sint pro illius victu sufficientes,
 datur supplicatio in dataria pro moderatione, ut per Aldan.
 in compend. canonie. resol. lib. 2. tit. 25. n. 8. vbi refert deci-
 sium in nullius celebrationis Missarum 13. Iulij 1630.

Capellanus ad nutum amouibilis cum obligatione, 20.
 vnus Missae qualibet hebdomada cum stipendio legato,
 & confirmato de octo annis in octo annos, potest de-
 mandare celebrationem dictarum Missarum alteri cui
 eleemosyna consueta iuxta morem regionis, retenta sibi
 parte dicti stipendij debiti Capellano, ex Aldan. d. tit. 25.
 num. 9. vbi dicit resolutum in Fanen. 7. Septembris 1630.

Testator si mandet in testamento erigi capellam in tali 21.
 loco Ecclesiae, eamque dotauit cum onere Missarum, &
 reseruatione iurispatronatus, Ordinarius autem sub prae-
 textu, quod capella non possit constitui in illo loco cum
 consensu patroni, & Capellani à testatore nominati, ca-
 pellaniam erexit ad Altare maius, & statim sic erectam
 commutauit & erexit in titulum Canonicius eiusdem Eccle-
 siae collegiate, conferens illius dotem in massam Canonico-
 rum, & sic talis commutatio est nulla, ut per Aldan. d. tit.
 25. num. 10. vbi ait decisum in Aretina 17. Februarij 1629.

*Beneficia constituta ad aliquod munus, conferantur personis idoneis, nec in collatione
 derogetur oneribus, vel muneribus iam constitutis quoquo modo,
 sed omni diligentia obseruetur.*

C A P V T V.

- 1 Beneficia deuoluuntur cum suo onere, & qualitate.
- 2 Fundationi statuente ut minor etiam 14. annorum
 beneficium adipisci valeat, standum est.
- 3 Dispensare post Concil. Trid. non potest Episcopus
 etiam de consensu patronorum cum minore 25.
 annorum ad capellam simplicem obtinendam,
 ad quam ex fundatione est praesentandus Sacer-
 dos.
- 4 Episcopus non potest cogere obtinentem capella-
 nam ut ipsemet celebret.
- 5 Capellanus non requiritur necessario ut sit Presby-
 ter si in fundatione capellae habetur quod debeat
- celebrare diuina die nocturne.
- 6 Capellaniam habens non tenetur promoueri ad sa-
 cerdotium, nisi, &c.
- 7 Beneficiari non sunt cogendi ad suscipienda onera,
 quae in fundatione non reperiuntur.
- 8 Capellania de qua hic, an requirat personalem resi-
 dentiam.
- 9 Sacerdotium actu requiritur in hoc casu.
- 10 Beneficijs simplicibus non potest per Episcopum no-
 num onus imponi.
- 11 Oneribus beneficij iam constitutis, nec de consensu
 patronorum derogatur.

Ratio postulat, ut illis, quae bene constituta sunt, contrarijs ordinationibus non detrahatur:
 quando igitur ex beneficiorum quorumcunque erectione, seu fundatione, aut alijs constitutio-
 nibus, qualitates aliquae requiruntur, seu certa illis onera sunt iniuncta in beneficiorum colla-
 tione, seu in quacumque alia dispositione, a eis non derogetur. β Idem in praebendis Theologalibus,
 Magistratibus, Doctoralibus, aut Presbyteralibus, Diaconalibus, ac Subdiaconalibus, quandocumque
 ita constituta fuerint, obseruetur, ut eorum qualitatibus, vel Ordinibus nihil in vlla prouisione detraha-
 tur: & aliter facta prouiso surreptitia censeatur.

Bene-

1. Beneficia deuolui cum suo onere, & qualitate tradunt Seraphin. *deces.* 1. 363. num. 4. Maslobr. *in sua praxi habendi concursus.* 1. dub. 23. num. 3. Onus verò & conditionem positam in fundatione beneficii, quod illud conferatur consanguineis, valere resoluunt Hoied. *de incompatibil. benefic.* p. 1. cap. 23. num. 1. 32. & cap. 24. nu. 107. Lambertin. *de iure patronat.* p. 1. lib. 1. quæst. 9. princip. a. num. 109. & lib. 1. p. 2. art. 2. quæst. 2. princip. ex num. 1. Sebast. Medices *de acquir. rerum dominio.* gloss. 1. p. 3. num. 352. Azeued. l. 14. num. 13. tit. 3. & l. 5. num. 2. tit. 6. lib. 1. noua recop.
  2. Fundationi statuenti ut beneficium minor etiam 14. annorum adipisci valeat, standum esse resoluunt Doctores citati *sess.* 23. *de reformat. c. 5. nu. 3.* Et ferendam esse legem in fundatione appositam ut beneficium non sit incôpatibile, cum alijs censur Rot. *in Vallisolerana Archiepiscopatus* 19. Nouemb. 1616. coram R. D. meo Coccino Decano.
  3. Dipensare post Conc. Trid. non potest Episcopus etiã de consensu patronorum cum minore 25. annorum ad capellam simplicem obtinendam, ad quam ex fundatione est presentandus Sacerdos, vt refert decisum Nicol. Garc. *de benefic.* p. 7. cap. 1. num. 99. & 112.
  4. Episcopus non potest cogere obtinentem capellaniam ut ipsem celebret, licet in eius fundatione disponatur, quod rectores celebrent, nam istis oneribus Missarum recte per substitutum satisfit, vt etiam refert decisum Nicol. Garc. *d. cap. 1. num. 37.*
  5. Capellanus non requiritur necessario vt sit Presbyter, si in fundatione capellæ habeatur quod debeat celebrare diuina Officia diu, nocturne, sicut ceteri Capellani faciunt, vt etiam testatur resolutum Nicol. Garc. *d. part. 7. cap. 1. num. 93. & 99.*
  6. Capellaniam habens non tenetur promoueri ad sacerdotium, nisi in fundatione cautum sit, vt Capellanus per se ipsum Missas celebret, sed debet curare vt per alium Missæ in illa celebrentur, nec erit satisfactum oneri si Missæ in alia Ecclesia celebratæ erant, nec personalem residentiam requirit, nisi aliter in fundatione cautum esset, vt per Nicol. Garc. *d. p. 7. cap. 1. num. 87. & 93.*
- Beneficiari non sunt cogendi ad sustinenda onera, quæ in fundatione, vel institutione, aut statutis non reperiuntur, vel ad quæ ex antiquissima consuetudine non tenentur, prout refert decisum *in vna Cremonen.* Aldan. *in compendio Canonie resolut.* lib. 2. tit. 25. num. 16.
- Capellania instituta a testatore cum his verbis, vt beneficiatus ipse capellæ omni die, seu saltem quinques in hebdomada celebrare teneatur, & si negligens fuerit, ipse beneficiatus incurrat pœnam solidorum duorum, non censetur requirere personalem residentiam, nec exigit vt personaliter Missam dicat, vt attestatur decisum Nicol. Garc. *in addit. ad d. p. 7. cap. 1. num. 87.*
- Sacerdotium actu requiritur instante dispositione testatoris in fundatione duarum capellaniarum, vt per beneficiatos prouideantur clerici Sacerdotes, qui teneantur & debeant Missas celebrare, & arbitrio Capituli deferuntur, velipsis impeditis per alios substituendos a Capellanis eisdem & a Capitulo approbandos, ita Aldan. *in compendio Canonie resolut.* lib. 2. tit. 4. num. 3. vbi refert decisum *in vna Materanen.* S. Ianuarij 1628.
- Non posse ab Episcopo beneficijs simplicibus nouum onus imponi, asserit Aldan. *d. tit. 25. num. 17.* attestans ita decisum *sub die 2. Julij 1597.*
- a. Eis non derogetur.* Nec de consensu patronorum, sed per hoc censetur sublatam facultatem huiusmodi, de qua per Doctores *in cap. cum accessissent.* & ibi Abb. nu. 5. *de cons.* vt refert decisum Nicol. Garc. *de benefic.* p. 7. cap. 1. num. 112.
- β Idem in præbendis, &c.* Vide Gonzal. *ad reg. 8. Causel.* gloss. 2. §. 2. num. 19. & gloss. 29. num. 3.

Episcopi in visitatione & in causis cognoscendis habeant duos ex Capitulo eligendos quolibet anno, qui secum causas cognoscant, vt in text. vbi latè quoad vota illorum, & quando possit solus Episcopus procedere. Item Episcopus habeat primam sedem in choro, & præcipuam auctoritatem in omnibus agendis, & conuocetur ab eo Capitulum vt in text.

C A P V T VI.

- 1 Doctores de materia cap. agentes.
- 2 Ecclesia post Trid. in Cathedrali erecta an gaudeat Adiunctis.
- 3 Capitula non exempta minimè comprehenduntur sub hoc decreto.
- 4 Decretum hoc non pertinet ad Ecclesiam cathedrali tanquam cathedrali, sed tanquam exemptam.
- 5 Capitulum debet in principio anni duos Adiunctos eligere, aliàs Episcopus poterit per se solus procedere.
- 6 Adiuncti iurisdictionem habent.
- 7 Adiuncti possunt recusari à parte, & solo iuramento.
- 8 Adiuncti non priuantur distributionibus si quando ea de causa sine fraude tempore diuinorum officiorum absint.
- 9 Consilium in hoc decreto an sequendum.
- 10 Episcopus consecratur, & Capitulum Sede vac. procedit contra Capitulum delinquentem.
- 11 Episcopus potest procedere sine Adiunctis ad penas contra Capitulares non obseruantes diem festum S. Augustini.
- 12 Episcopus sit velut contra Adiunctos iurisdictionem suam perturbantes procedere, debet adhibere in dicto iudicio alios coniudices à Capitulo eligendos.
- 13 Vicarius Episcopi potest procedere contra Capitulares adhibitis duobus de Capitulo.
- 14 Vicarius etiam Sede vacante.
- 15 Visitatio Capitulum & personarum Episcopis concessa intelligitur cumulatiuè, non priuatiuè ad Abbates.
- 16 Episcopo nolente vel non valente contra Capitulares delinquentes procedere, non deuoluitur iurdictio ad Adiunctos.
- 17 Visitare quæ possit Episcopus sine Adiunctis.
- 18 Episcopus visitando potest sine adiunctis Capitularibus peccata, & excessus Capitularium corrigere, & punire, non tamen pena ordinaria.
- 19 Collectores Camerae Apost. si sunt Canonici, vel aliàs beneficiati, ab Episcopo visitari, & corrigi non possunt.
- 20 Episcopus sine Adiunctis potest procedere ad priuationem Canoniorum ex causa quod ordines suis præbendis annexos non susceperint.
- 21 Capitulum totum quando delinquit, potest Episcopus contra Capitulares absque Adiunctis procedere.
- 22 Modò delictum non sit in personam Episcopi, &c.
- 23 Capitulum vniuersum quando dicatur delinquere.
- 24 Episcopus in Capitulo exempto si velit rationes exigere ab officialibus ex gremio Capituli constitutis Sede vacante, non tenetur procedere cum Adiunctis.